

Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke
inatsisartut@inatsiartut.gl

Svar på udvalgets spørgsmål vedrørende EM 2025/161

19-01-2026
Sagsnr 2025-16685.
Akt nr.

Kære medlemmer af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Jeg har den 17. december 2025 modtaget udvalgets skriftlige spørgsmål vedrørende pkt. 161.

Nedenfor besvares spørgsmålene ved, at hvert spørgsmål gengives med tilhørende svar i umiddelbar fortlængelse.

Spørgsmål 1. Hvordan har Naalakkersuisut konstateret, at det engelske sprog spiller en mere fremtrædende rolle i uddannelsessystemet?

Svar: Naalakkersuisut konstaterer dette på baggrund af samfundsudviklingen, herunder globalisering og internationalisering, hvor engelsk anvendes i stigende grad i uddannelse, arbejdsliv og internationale sammenhænge.

Som det allerede fremgår af svarnotatet til EM 2025/161, er det Naalakkersuisuts vurdering, at det engelske sprog spiller en stadig mere fremtrædende rolle i samfundet, herunder også i uddannelsessystemet. Denne udvikling hænger sammen med globaliseringen og den teknologiske udvikling, herunder den øgede anvendelse af engelsksprogede læremidler og digitale platforme samt Naalakkersuisuts dialog med uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere og internationale samarbejdspartnere. Endvidere inddrages erfaringer fra videregående uddannelser, både nationalt og internationalt, hvor engelsksprogede undervisningsforløb og pensum fylder mere, ligesom engelske kompetencer i stigende grad efterspørges på arbejdsmarkedet.

Spørgsmål 2. I hvilken forstand stiller globaliseringen og internationaliseringen nye krav til folkeskoleelevernes sproglige kompetencer?

Svar: Udviklingen stiller krav om, at elever kan begå sig sprogligt i en international kontekst, herunder have funktionelle engelskkundskaber. Samtidig peger sprogekspertgruppen¹ på, at et solidt modersmål er en forudsætning for succesfuld fremmedsprogstilegnelse.

Globalisering og internationalisering indebærer øget mobilitet, adgang til international viden og deltagelse i globale fællesskaber – ikke alene for folkeskoleelever, men for alle uddannelsessøgende og samfundet som helhed. Udviklingen betyder, at Grønland i stigende grad indgår i internationale sammenhænge, herunder inden for handel og erhverv. Eksempelvis kan nye rammer på fiskeriområdet på sigt give private aktører

¹ "Ekspertgruppen vedrørende styrkelse af sprogtilenelse, 2018"

udvidede muligheder for samarbejde og samhandel med internationale partnere, hvilket forudsætter gode engelskkundskaber.

Denne udvikling stiller krav om, at elever tidligt opnår funktionelle kompetencer i internationale sprog, særligt engelsk, for at kunne gennemføre videre uddannelse og deltage aktivt i digital læring, kulturudveksling og på arbejdsmarkedet – både nationalt og internationalt.

Spørgsmål 3. Kan Naalakkersuisut oplyse mere om departementets og styrelsens arbejde om, hvordan grønlandsk- og engelskundervisningen kan styrkes, herunder at dette vil være ensbetydende med, at dansk vil få en mindre dominerende rolle i undervisningen?

Svar: Som det fremgår af svarnotatet til EM 2025/161, arbejder Departementet for Uddannelse og Uddannelsesstyrelsen med at vurdere, hvordan undervisningen i grønlandsk og engelsk i folkeskolen kan styrkes. Uddannelsesstyrelsen har blandt andet gennemført læringsfestivaler med fokus på modersmålsundervisning og har gennem en årrække prioriteret udvikling og produktion af undervisningsmidler til faget grønlandsk på alle klassetrin.

En eventuel ændring af danskfagets rolle i undervisningen vil i sidste ende være et politisk spørgsmål. En mulig opprioritering af grønlandsk og engelsk kan på sigt indebære, at dansk får en mindre dominerende rolle, men dette forudsætter en politisk beslutning. Disse overvejelser indgår blandt de spørgsmål, der vil blive adresseret i arbejdet med en lovrevision af folkeskoleloven, som Naalakkersuisut agter at fremlægge til FM2026 samt det påtænkte arbejde med en handlingsplan for sprogundervisningen.

Departementet og Uddannelsesstyrelsen vil som et naturligt led i arbejdet med en handlingsplan inddrage overvejelser om fagstruktur, timetal, læremidler og lærerkompetencer samt om progression og sammenhæng på tværs af klassetrin som led i det samlede arbejde med sprogundervisningen.

Spørgsmål 4. Kan Naalakkersuisut uddybe, hvad der menes med, at man "er bevidste om, at en sådan forandring kræver en gradvis og ansvarlig proces"?

Svar: En forandring af sprogpolitik og fagstruktur i folkeskolen bør ske trinvis og med behørig inddragelse af lærere, forældre, elever og øvrige relevante fagprofessionelle og interessenter. En sådan proces forudsætter afprøvning, kompetenceudvikling, udvikling af læremidler samt løbende evaluering, således at kvaliteten i undervisningen fastholdes og om muligt styrkes.

I den forbindelse henvises der til Oqaasileriffiks forbehold, som i svarnotatet til EM 2025/161 er beskrevet således:

"Oqaasileriffik har peget på væsentlige hensyn, som er nødvendige for at fastholde det grønlandske sprogs særlige status som samfundets bærende og kulturbærende sprog. Oqaasileriffik fremhæver blandt andet, at en forhastet omlægning, hvor engelsk straks indføres som første fremmedsprog og dansk samtidig udfases, kan svække det grønlandske sprogs status og anvendelse. Oqaasileriffik påpeger videre, at engelsk allerede anvendes i situationer, hvor grønlandsk burde benyttes, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for sprogets udvikling og status. Oqaasileriffik anbefaler derfor, at grønlandskundervisningen i folkeskolen først styrkes markant, og at de nødvendige forudsætninger for en styrket engelskundervisning etableres, før en eventuel omlægning iværksættes."

Derudover advarer Sprogekspertgruppen mod forhastede omlægninger, som kan svække elevernes sproglige udvikling.

Spørgsmål 5. Hvad er grundlaget for Naalakkersuisuts vurdering af, at der er behov for reduktion af fag i yngste trinnet?

Svar: Vurderingen bygger på pædagogiske overvejelser om børns læring og trivsel, herunder behovet for fordybelse, sammenhæng og færre skift i de yngste elevers skoledag. Ændringen i fagstrukturen skal ses som et kvalitetsløft, hvor eleverne får bedre tid til at udvikle grundlæggende kompetencer og færdigheder, og samtidig give plads til mere leg, bevægelse, kreativitet og social udvikling. Internationale erfaringer peger på, at færre fag i de første skoleår kan styrke grundlæggende færdigheder. Desuden peger Sprogekspertgruppen på, at færre fag i de tidlige skoleår kan styrke den grundlæggende sprogtilegnelse.

Spørgsmål 6. Hvad er grundlaget for Naalakkersuisuts vurdering af, at der er behov for styrkelse af grønlandsk i yngste trinnet?

Svar: Grønlandsk er langt hovedparten af elevernes modersmål og primære undervisnings- og kulturbærende sprog. En styrkelse i yngste trin vurderes at være afgørende for læse-, skrive- og begrebsudvikling samt for elevernes identitet og videre læring i alle fag.

Det daværende Naalakkersuisut nedsatte i 2017 en international ekspertgruppe med det formål at få belyst, hvordan sprogundervisningen i sprogene grønlandsk, dansk og engelsk aktuelt foregik i folkeskolen.

I 2018 udmøntede dette arbejde sig i en rapport med titlen "Ekspertgruppen vedrørende styrkelse af sprogtilegnelse", der indeholdt en række betragtninger og konkrete anbefalinger i forhold til sprogs stilling og anvendelse i uddannelsessystemet.

Sprogekspertgruppen fremhæver, at et stærkt fundament i grønlandsk i de tidlige skoleår er afgørende for elevernes videre læring:

"Børnenes glæde og stolthed over grønlandsk skal styrkes med inddragelse af deres erfaringer og indsigter. Undren, nysgerrighed, oplevelse, kreativitet og leg med sproget og med udtryksmåder er vigtigere – især for de yngste – end ensidig grammatisk viden og korrekthed. Mundtligheden skal styrkes gennem kommunikation om relevante emner baseret på elevernes erfaringer og hverdag.

Konkret foreslår vi, at grønlandskundervisningen for de yngste elever gøres oplevelsesorienteret, kreativ og legende, og at centrale aktiviteter knytter sig til fortællinger og meningsudveksling og at de derefter så småt lærer at lege med og udtrykke sig i skrift. Børnene skal opmuntres og motiveres til at tale, fortælle, lege med rim og remser, synge og skrive på grønlandsk, uanset deres sproglige baggrund. Det er således vigtigt, at alle børn, der vokser op i Grønland, får lejlighed til at lære grønlandsk, og at undervisningen kan differentiere mellem elevgruppernes behov og forudsætninger."

Spørgsmål 7. Hvad er grundlaget for Naalakkersuisuts vurdering af, at der er behov for ændring af danskfaget i yngste trinnet?

Svar: Vurderingen tager udgangspunkt i overvejelser om sproglig progression og belastning i de tidlige skoleår. Her indgår også generel forskningsbaseret viden, som peger på, at en solid udvikling af elevernes modersmål i de første skoleår har betydning for deres senere tilegnelse af andre sprog og for deres samlede læring.

En eventuel ændring af danskfaget i yngste trin kan derfor have til formål at tilpasse undervisningen bedre til elevernes modenhed og til en samlet sproglig balance, hvor der tages hensyn til både elevernes sproglige forudsætninger og deres videre sprogudvikling.

Spørgsmål 8. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor meget det vil koste at udarbejde en handlingsplan for indfasning af det engelske sprog som det første fremmedsprog i folkeskolen samt for udfasning af det danske sprog som undervisningssprog og obligatorisk fag i folkeskolen?

Svar: Naalakkersuisut kan på nuværende tidspunkt ikke oplyse et præcist beløb. Udgifterne vil afhænge af omfang, inddragelse af eksterne faglige miljøer samt behov for analyser. Det forventes, at arbejdet i videst muligt omfang kan ske inden for rammerne af eksisterende administrative rammer.

Spørgsmål 9. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor meget det vil koste at udarbejde en handlingsplan for styrkelse af grønlandsk- og engelskundervisningen i folkeskolen?

Svar: Der foreligger endnu ikke et konkret budgetoverslag. Naalakkersuisut vil i givet fald tilstræbe, at udarbejdelsen af handleplanen også vil indeholde budgetoverslag over nødvendige udviklingstiltag for styrkelse af grønlandsk- og engelskundervisningen i folkeskolen.

Spørgsmål 10. Hvilke positive og negative effekter forventes indfasningen af det engelske sprog som første fremmedsprog i folkeskolen at have?

Svar: Positive effekter kan være styrkede internationale kompetencer, bedre forberedelse til videre uddannelse og øget adgang til viden. Negative effekter kan omfatte udfordringer i overgangsperioden, herunder behov for læreruddannelse og risiko for øget pres på elever med sproglige vanskeligheder.

Spørgsmål 11. Kan Naalakkersuisut oplyse om borgernes holdning til indfasning af det engelske sprog som første fremmedsprog i folkeskolen?

Svar: Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt en samlet og repræsentativ kortlægning af borgernes holdninger. Naalakkersuisut er opmærksom på, at holdningerne kan være delte, og at der er behov for dialog og inddragelse.

Spørgsmål 12. Hvilke positive og negative effekter forventes udfasningen af det danske sprog som første fremmedsprog i folkeskolen at have?

Svar: Positive effekter kan være en styrkelse af grønlandsk og engelsk samt en tydeligere sproglig prioritering. Negative effekter kan være reducerede danskundskaber, som fortsat kan være relevante i uddannelses- og arbejdsammenhænge. IMAK er enige i, at

eleverne i folkeskolen generelt bør have færre timer og at prioritering af styrkelse af modersmålsundervisningen vil styrke elevernes mestring af deres modersmål.

Spørgsmål 13. Kan Naalakkersuisut oplyse om borgernes holdning til udfasning af det danske sprog som første fremmedsprog i folkeskolen?

Svar: Naalakkersuisut har kendskab til, at spørgsmålet vækker betydelig debat i befolkningen. Der findes dog ikke aktuelle, systematiske undersøgelser af borgernes holdninger, hvorfor Naalakkersuisuts videre arbejde vil have fokus på inddragelse og dialog. IMAK bakker op om lovforslaget jf. besvarelsen af spørgsmål 12.

Med venlig hilsen

Nivi Olsen